

De verhalen

**Impressies: uitspraken en beleving
van bewoners en werkers**

Discussiecafé over Veilig Wonen

‘De drugscene trekt Moerwijk in’. Een behoorlijk aantal ouderen voelt zich niet veilig meer in Moerwijk en wil om die reden eigenlijk wel weg. De ouderen zouden ook wel meer winkels willen, maar men denkt dat ze er niet meer komen ‘door onvoldoende concurrentiekracht en te hoge huren voor de middenstand’.

‘Er is geen toewijzingsbeleid voor de woningen, maar iedereen kan reageren op een woning via de woonkrant. Zo kom je met een meerderheid aan allochtonen te wonen en is er geen sprake meer van acceptabele verhoudingen’. ‘Iedereen is welkom, als hij of zij zich gedraagt’, daarover zijn de bewoners het eens. Hóe men zich zou moeten gedragen is echter lastig te benoemen. De hand wordt in eigen boezem gestoken met een discussie over gastvrije ontvangst van nieuwe bewoners. Vroeger was dat een ongeschreven regel. Men ving nieuwkomers op. Nu doet bijna niemand dat meer.

De bewoners constateren dat ‘de woningcorporaties nieuwe huurders niet voorlichten over de wijk waar zij komen te wonen’. Bijvoorbeeld over gewoontes, eigenaardigheden en sociale achtergrond van bewoners. Is het een idee om nieuwe bewoners een video mee te geven over Moerwijk?

‘Waarom worden mensen die oneigenlijk gebruik maken van woningen eigenlijk niet uitgezet?’

Het antwoord – huisuitzetting kan niet zomaar, maar vraagt om een procedure – vindt men niet echt bevredigend.

Er is geen uitgesproken definitie van onveiligheidsgevoel in de wijk, daar is men het over eens. Bewoners hebben het idee dat door media en gossip informatie soms wordt overtrokken, waardoor sentimenten overdreven lijken te worden. De wijkagent kan dit bevestigen en toelichten. Een opbouwmedewerker vindt dat de saamhorigheid in de wijk bepalend is voor de mate van veiligheid. Een medewerker van een corporatie constateert dat er door alle verschillende talen niet of in ieder geval veel minder gecommuniceerd wordt in de wijk. De suggestie wordt gedaan om een multiculturele themabijeenkomst te organiseren met het thema: ‘hoe kunnen wij wél met elkaar communiceren’.

Er zijn nog meer ideeën: Bewoners zouden in een vroeg stadium observaties aan moeten kaarten en niet zo lang moeten wachten tot ‘kwaad’ zich heeft geworteld. Bewoners en werkers en beleidswerkers moeten met elkaar een signaleringsstructuur opzetten waar iedereen achter kan staan en aan zal kunnen meewerken. ‘De sloopplannen en

geruchten daarover zorgen voor onrust en het ontstaan van mythevorming, ze zorgen voor voeding van onveiligheidsgevoel en aantasting van zekerheden'. Bewoners hebben grote behoefte aan eerlijkheid en openheid van zaken.

De enige aanwezige allochtoon merkt op: 'Wees niet te snel met jullie oordelen, je schept daarmee zelf een kloof, leer jezelf correct uit te drukken als je een allochtoon aanspreekt'.

En probeer ook eens iets te leren van de landen om je heen waar ook talloze gebeurtenissen plaats vinden, maar waar heel andere oplossingen en benaderingen zijn'. De anderen luisteren aandachtig.

Iemand concludeert: 'wij moeten zelf veel meer de straat op!'.

Bewoners hebben nog andere suggesties zoals een gemeenschapsruimte in de 55-plus flat beter bereikbaar maken met oog op stimulering sociale contacten, maar ook een communicatieproject 'Wat u altijd al eens in de krant had willen zetten'.

Discussiecafé over Service en Zorg in de wijk

De bewonersadviseur van het Servicepunt voor Wonen Zorg en Welzijn wordt gevraagd iets te vertellen over het Servicepunt. Hij vertelt dat hij bij het Servicepunt informatie en advies geeft, doorverwijst en naar andere instanties bemiddelt, als dat nodig is. Als doelstelling heeft het Servicepunt dat iedere bezoeker tevreden de deur uitgaat.

Iemand haakt hierop in door te vertellen dat er verkeersborden zijn verdwenen. Hij heeft dit doorgegeven, maar hij wordt steeds weer doorverwezen. Tot op heden gebeurt er niets. Het duurt volgens hem allemaal wel erg lang. Iemand anders merkt op dat doordat de wijk in vieren is gedeeld, mensen van het ene deel niet naar het andere deel gaan. De mensen kennen elkaar niet.

Men is nog niet goed bekend met de diensten van het Servicepunt en met welke vragen je kunt komen en met welke niet. Ook haalt men het Buurtbeheerbedrijf in 'de POST' en het Servicepunt op het Heeswijkplein door elkaar. Sommigen hadden het idee dat dit hetzelfde was. 'Kun je ook met klachten over burenoverlast bij het Servicepunt terecht?'. Veel overlast heeft te maken met geluidsoverlast. Ja, ook met dat soort vragen kunnen bewoners terecht bij het Servicepunt. 'En als je in de war raakt vanwege een mogelijke verhuizing?' Ja, ook daarvoor is het Servicepunt.

Iemand klaagt over de wachtlijsten. Een vrouw met een handicap geeft aan dat ze voorzieningen heeft aangevraagd. De realisatie hiervan duurt heel lang. Een aantal organisaties als de woningcorporaties en de WVG zijn niet goed op elkaar afgestemd en de administratie bij de WVG vergt veel tijd. Een andere vrouw vertelt dat ze een traplift had aangevraagd. Deze werd niet geplaatst omdat dit te duur werd. De bewonersadviseur zegt dat in deze gevallen ook een beroep op het Servicepunt kan worden gedaan, om de boel wat aan te zwengelen.

Iemand kaart een ander onderwerp aan: hij kan slecht communiceren met zijn allochtone burens. Zij spreken de Nederlandse taal niet. Hij doet wel zijn best om toch contact te maken.

Anderen haken daarop in met de opmerking dat er vrij veel burenoverlast voorkomt. Met name allochtonen zien zij als veroorzakers. Sommige bewoners verheffen hun stem en laten in nogal harde bewoordingen weten het niet goed te vinden dat in Moerwijk zoveel buitenlanders komen wonen. 'De instroom van alle 'buitenlanders' in Moerwijk moet worden gestopt'. De bewonersadviseur springt in: hij vindt dat op die

manier niet over allochtonen mag worden gesproken en geeft ook aan dat niet 'alle allochtonen in Moerwijk worden gestopt'. Er is een open aanbodmodel van woningen. Hij herkent wel dat er veel burenruzies in Moerwijk zijn en steunt het idee voor een buurtbemiddelingsbureau.

Dan de woningen: iemand vertelt dat zijn woning slecht wordt onderhouden en hij ook voor een aantal kosten moet opdraaien. De corporatie noteert het nummer van de meneer. Iemand anders vertelt bij een woningcorporatie niet netjes te zijn behandeld. De medewerker verontschuldigt zich: corporaties hebben veel klanten en kennen niet iedereen persoonlijk, maar mensen moeten wel altijd goed worden behandeld. En: 'geef klachten altijd door, daar kunnen organisaties van leren'.

Even terug naar overlast: 'allochtone kinderen spelen vaak laat op straat, maken rotzooi en zetten muziek hard aan. Er is in de buurt een hennepkwekerij opgerold. Alles is weggehaald en de mensen ook, maar via onderhuur zijn ze weer in het pand gaan wonen'. Een mevrouw heeft de kliklijn geprobeerd, maar dit heeft haar niet geholpen. Ze werd te woord gestaan 'door een jong meisje die van niets wist'.

'Veel ouderen durven na zeven uur 's avonds de deur niet meer uit' en 'het Heeswijkplein is verpauperd. Veel zaken staan leeg en er komen buitenlanders in. Moerwijk wordt steeds meer als de Schilderswijk'.

Dan zijn er vragen over de Indicatiecommissie, het gaat om aanleunwoningen. 'Bij Waterhof bestaat een wachtlijst van 1800 mensen'. Iedereen beaamt dat er een grote vraag is naar voor ouderen geschikte woningen in de buurt van een zorgcentrum.

Een medewerker van Waterhof geeft de suggestie om een extra discussiecafé te wijden aan 'zorg en zorgabonnementen', waarbij thema's als aanleunwoningen en indicatiecommissie uitgebreider kunnen worden besproken. 'Is het eigenlijk niet raar dat het Willem Dreespark beschikbaar is voor alle leeftijden? Het zijn ideale seniorenwoningen door de aanwezigheid van een lift'. Bewoners vinden dat ze onvolledige informatie krijgen over de aanleunwoningen. Het blijkt dat men voor aanleunwoningen via de woonkrant kan reageren, maar ook via bepaalde zorginstellingen. Dit betreft complexen die niet worden vermeld in de woonkrant. Voor het verkrijgen van een aanleunwoning is een indicatie noodzakelijk.

Gelukkig is er ook een bewoner die zegt dat er ook dingen goed gaan. Hij geeft een paar voorbeelden.

Tenslotte zegt een bewoner nog dat er weinig algemene voorzieningen voor ouderen in de wijk zijn, zoals bankjes. Dit is een thema-idee voor een volgende keer.

Discussiecafé over Langer zelfredzaam met technologie

‘Wat moet ik nou met een computer?’, zegt een mevrouw. Er wordt uitgelegd dat dit de veiligheid kan vergroten. In de voorbeeldwoning van de Stichting Ilse in een aanleunwoning bij zorgcentrum Moerwijk, kunnen bewoners zien wat er allemaal kan. Met moderne techniek kun je bijvoorbeeld met één knop alle lichten uitdoen en via de computer kan van allerlei diensten gebruik worden gemaakt.

Een meneer legt uit dat de huidige generatie ouderen moeite heeft met de computer, ze kennen de computer niet. Iemand brengt hier-
tegen in dat het erom gaat of je met de computer om *wilt* gaan.

Sommige bewoners zien het nut niet van meer veiligheid door een computer. Anderen proberen juist uit te leggen dat dit wel werkt.

Iemand met een handicap legt uit dat de webcam voor haar handig zou zijn, omdat zij heel moeilijk naar het raam kan lopen om te kijken wie er heeft aangebeld. Een webcam zou voor haar een uitkomst zijn. Daarnaast kan een rode knop ervoor zorgen dat de deuren gemakkelijk opengaan. Iemand anders legt uit dat er steeds langere wachtlijsten komen voor aanleunwoningen en daarom is het noodzakelijk om je huis aan te passen. Ze zegt dat mensen dit moeten beseffen en vooruit moeten kijken.

Een andere bewoner had een andere ervaring. Er was 's nachts iets gebeurd en het lukte hem niet om de nachtdokter te bereiken. Hij wilde naar het ziekenhuis toe, maar dit lukte niet. Met behulp van de computer kon hij informatie vinden op de website van zorgcentrum Moerwijk en wist hij wat hij kon doen.

Het merendeel van de aanwezige bewoners vindt een computer erg duur. Uitgelegd wordt dat via het project Digitaal Wonen Moerwijk mensen voor weinig geld een computer kunnen aanschaffen en een cursus kunnen volgen.

De bewonersadviseur van het Servicepunt weet uit ervaring dat ouderen vaak opeens en te snel geconfronteerd worden met technologie en computers. Ook hoort hij van veel ouderen: ‘dat lukt me niet, ik wil het niet’. Toch gaat het soms ook goed en is het een uitkomst voor ouderen.

Een andere vrouw vertelt dat ze slechte ogen heeft. De computer was een uitkomst omdat ze de letters kon vergroten. Ze is erg blij met de computer en legt nu ook contacten via de computer.

Iemand weet te vertellen dat er een Moerwijk-website komt. Het is

een soort maandblad met gedichten, foto's en verhalen. Ook komen bijvoorbeeld allochtone kinderen aan het woord over hoe zij hun toekomst zien. 'Je hebt wel eerst een cursus nodig voordat je een computer kunt gebruiken. Maar je bent nooit te oud om te leren'.

Er komt nog een aantal veiligheidsaspecten aan bod. Bijvoorbeeld een intercom met videoscherm waarop je kan zien wie er voor de deur staat. Ook is het handig om een alarmsysteem om je nek te hebben hangen voor als je 's nachts niet goed wordt. 'Ik vind het maar raar om met een alarmpje om je nek te slapen', zegt iemand. Haar buurvrouw zegt dat ze het toch maar moet doen. 'Vroeger zorgden mensen voor elkaar en hielden ze elkaar in de gaten. Ook nu zijn er nog wel mensen die onderling voor elkaar zorgen'. In haar geval houden de burens elkaar in de gaten. Als er iets niet klopt, dan wordt er alarm geslagen.

Er zijn veel vragen over de prijs die je moet betalen voor deze technologische snuffjes. In de nieuwbouwwoningen worden aanpassingen gelijk ingepast en zijn dus goedkoper. Er is een aantal opties om de prijs te verlagen. Een deel kan worden bekostigd via de WVG, een stukje zal je als huurder terug zien in de huurprijs en de servicekosten. Ook kunnen er kortingen worden gegeven via de corporaties. Een bewoner vertelt dat hij een ongeval heeft gehad en zijn familie in Curaçao kon inlichten via de e-mail. Dat is goedkoper dan bellen. Hij doet nu een computercursus en merkt een grotere redzaamheid. Hij kan zich nu ook beter informeren over medische zaken.

Iemand vertelt dat hij voor zijn moeder een lichtknop heeft gemaakt waarbij alle lichten aangaan als ze op de knop drukt. Dat is wel mooi, de techniek zou nu standaard in alle woningen moeten worden geïnstalleerd en niet alleen in de nieuwbouw. Dit punt wordt door de aanwezige woningcorporaties meegenomen.

Een mevrouw vindt dat ouderen zelf met de technologie moeten willen omgaan. Je moet je afvragen: 'wil ik langer thuis wonen of niet'. Daarnaast is het goedkoper om je huis aan te passen dan in een aanleunwoning of tehuis te gaan wonen.

Een mevrouw geeft aan dat ze een indicatie heeft voor voorzieningen in haar woning. Nu gaat ze verhuizen en moet ze alles opnieuw aanvragen. Dat vindt ze belachelijk.

Discussiecafé over Burenoverlast en Buurtbemiddeling

Is Buurtbemiddeling iets voor Moerwijk? Overlast en ergernissen zijn er zeker. 'Er zwerft veel zwerfvuil op straat'. Mevrouw houdt haar hart vast voor de feestdagen. 'Dan zal het wel niet worden opgeruimd'. Iemand vindt dat met name de allochtonen vuil buiten zetten. De politie vertelt dat hier veel over wordt geklaagd bij hen, maar mensen moeten eigenlijk klagen bij de juiste instantie: de Gemeentereiniging of het Handhavingsteam. Waarop bewoners antwoorden dat deze instanties juist zeggen dat ze bij de woningcorporaties moeten zijn. Er volgt een discussie over wanneer men naar de Gemeentereiniging moet bellen en wanneer naar de woningcorporatie. Iemand van Vestia zegt dat alle bewoners een kaartje hebben met een telefoonnummer voor dit soort gevallen.

Iemand zegt meer contact met zijn burens te willen hebben. 'Maar hoe moet ik dit aanpakken?' Hij komt uit een dorp en heeft daarna een tijd in Voorburg gewoond. Daar had hij een goed contact met de burens. Zo nu en dan ging hij naar de buurvrouw om te kijken of alles goed was. Een soort sociale controle. Helaas neemt die af. Buurtbemiddeling, een project dat werkt met vrijwilligers, weet dat het soms moeilijk is om contact te leggen met nieuwe bewoners. Vanuit Buurtbemiddeling wordt er ook energie gestoken in het herstellen van contacten tussen bewoners. Zo is er bijvoorbeeld een project 'eten bij de burens'. De politie vult aan dat er veel activiteiten worden georganiseerd in het wijkcentrum.

De mensen van Buurtbemiddeling vertellen dat mensen die met een klacht naar hen toe komen van goede wil zijn. Anders komen ze niet. Ze willen er dus wat aan doen. De binding aan de buurt is heel verschillend. Mensen die vanaf 1950 hier zijn komen wonen hebben meestal hart voor de wijk. Maar een grote groep nieuwe bewoners heeft nauwelijks binding met de wijk. Een vrouw vertelt dat ze gehoord heeft van een portiek waar een leeftijdsgrens is van maximaal 22 jaar. Dit vindt ze belachelijk. Ze vindt dat deze jonge mensen niet inburgeren.

Een mevrouw vertelt dat ze een nieuwe buurman boven haar heeft wonen waar ze overlast van heeft. Hij ontvangt 's avonds bezoek van andere mannen. De medewerker van Vestia zegt tegen haar dat zij hier niet veel aan kunnen doen. De politie herhaalt dat bij veel gevallen van burenoverlast eerst de woningcorporatie ingeschakeld kan worden. Voordat je dit doet moet je eerst contact hebben opgenomen

met de buren in kwestie. Ontstaat er geen communicatie, dan kun je het schriftelijk melden bij de woningcorporatie. Bewoners kunnen het politiebureau bellen om een dossier op te laten bouwen.

‘En waar kun je terecht als je niet van een woningcorporatie huurt?’ Dan kan de overlast bij het kantongerecht worden voorgelegd. Dat is niet gratis en er moet ‘een dossier’ zijn opgebouwd. Een ander vertelt dan deze procedure te hebben gevolgd, maar de politie kwam niet om de geluidsoverlast te meten.

‘Hoe ver mag een bemiddelingszaak gaan?’ Bij geweld, in geval van verslaving en bij psychiatrische patiënten is de zaak niet geschikt voor Buurtbemiddeling. Er zijn natuurlijk grensgevallen. Buurtbemiddeling heeft de ervaring dat veel overlastveroorzakers niet weten dat zij overlast veroorzaken. Communicatie, op een rustige manier, is erg belangrijk.

De politie vult aan dat er, in het verlengde van de vrijwillige Buurtbemiddeling, ook een team moet zijn met meer bevoegdheden. Zij verwacht daarmee meer garantie op goede resultaten.

Een mevrouw heeft overlast en de corporatie ‘doet daar niets aan’. ‘Ze hebben geen zin om mensen te verhuizen omdat het probleem zich dan alleen maar verplaatst’. Daarnaast is de huurderbescherming heel zwaar, uitzetting van huurders kan alleen bij langdurige, ernstige overlast.

‘Vooral Antillianen zijn luidruchtig’, vindt iemand. ‘Als je met ze praat over de overlast gaan ze schelden’. De politie en woningcorporaties spreken van leefgeluiden. ‘Ze moeten zich aanpassen. De gastarbeiders van vroeger pasten zich ook aan’. Iemand probeert te dimmen: ‘We moeten aan elkaar wennen. Moerwijkers hebben ook hun eigenaardigheden’. Ook ouderen kunnen overlast veroorzaken, bijvoorbeeld dove ouderen die de radio en tv te hard zetten. ‘Iedereen produceert leefgeluiden, maar bij ouderen wordt dit vergoelijkt’, meent iemand. Een meneer zegt dat je met communicatie een heel eind komt. ‘De politie erbij halen kan averechts werken’.

Is Buurtbemiddeling ook iets voor Moerwijk? Ja, men vindt van wel. Buurtbemiddeling heeft natuurlijk wel zijn beperkingen. Maar als het nodig is wordt er verder doorverwezen. Voor corporaties geeft Buurtbemiddeling veel verlichting.

De vrijwilligers moeten affiniteit met de wijk hebben. De persoonlijke benadering van de vrijwilligers is erg belangrijk. Vrijwilligers komen aan de deur. Het is belangrijk dat vrijwilligers niet een persoonlijke binding

hebben met degene waarvoor ze bemiddelen. Vrijwilligers bemiddelen bijvoorbeeld niet in de eigen straat. Het is nog niet voorgekomen dat een vrijwilliger is bedreigd. De groep van vrijwilligers is vrij divers van samenstelling. Omdat ook allochtonen klagen, met name Antillianen, Marokkanen en Turken, moeten deze nationaliteiten ook vertegenwoordigd zijn. 'Nederlanders kunnen erg klagen', meent iemand. 'Het is belangrijk eerst zelf het probleem op te lossen'. Hij komt zelf uit Curaçao en de huizen staan daar verder uit elkaar. 'Als er iets aan de hand is moet je eerst mensen aanspreken, op een vriendelijke manier'. Sommige mensen laten zich niet zo maar aanspreken. Dan is het zaak dit slim aan te pakken, rust ervoor te nemen.

'Het nieuwe kabinet bezuinigt misschien op dit soort projecten?'
Buurtbemiddeling wordt voornamelijk gefinancierd door de woningcorporaties en fondsen.

Iemand verzucht dat er zoveel projecten zijn dat ze het niet allemaal snapt, maar zij biedt wel aan om de uitnodiging van de discussiecafés in het kastje van het portiek te hangen.

Nog een idee: meer informatie geven over de verschillende culturen, bijvoorbeeld door er een verhalenpodium aan te wijden.

Discussiecafé over Normen en waarden in Moerwijk

‘Normen en waarden’ is een breed onderwerp in Moerwijk. In de vorige discussiecafés zijn verschillende thema’s besproken zoals veiligheid, wonen en zorg. Normen en waarden komen natuurlijk in deze thema’s voor.

Wat zijn de Moerwijkse normen?

- Norm 1: Zoek niet per definitie de schuld bij allochtonen of jongeren. Er ligt ook rotzooi in de algemene ruimte van de 60+ flat, waar geen allochtonen en jongeren wonen. Ouderen uiten vaak hun vooroordeel dat de wijk verpaupert door jongeren en allochtonen.
- Norm 2: Je moet normaal over straat kunnen lopen zonder om vuilniszakken heen te moeten manoeuvreren. Dit geldt ook voor fout geparkeerde auto’s en hondenpoep. Er zijn best veel overeenkomsten tussen vroeger en nu zoals jeugdbendes, fietsen over de stoep, gehorige tuinfeesten, voetballen in de tuin. Het verschil met vroeger is dat de sociale controle toen groter was en nu is de reactie gewelddadiger.
- Norm 3: We moeten minder anonimiteit in de wijk hebben. Stel je even voor, maak kennis met omwonenden.
- Norm 4: We moeten weer respect krijgen voor gezag (politie, ouders, leerkrachten).
- Norm 5: Spreek elkaar aan bij overlast. Neem eigen verantwoordelijkheid. Dat is vriendelijker en het werkt beter. Als dat niet werkt kun je altijd nog naar de woningcorporatie of de politie gaan.
- Norm 6: Geen asociaal rijgedrag in de wijk, niet fout parkeren en niet onverzekerd rijden.

De constatering dat de normen en waarden er niet meer zouden zijn in Moerwijk, wordt niet gedeeld. Ze zijn alleen anders geworden. In de naburige wijk Morgenstond bestaat het project Buurtinterventieteam. Daarbij gaat het om eigen verantwoordelijkheid nemen, zelf mensen aanspreken. Bewoners zijn hier zelf mee begonnen. Ook in Moerwijk zijn er bewoners die zelf iets willen doen. Dat werd duidelijk tijdens het verhalenpodium van enkele weken geleden. Kernwoorden zijn veiligheid en betrokkenheid. Het Buurtinterventieteam heeft slagvaardige mensen nodig. De meeste zijn via de bewonerscommissies en verenigingen van eigenaren aangetrokken en zowel allochtoon als autochtoon. Het nachtpreventieteam uit de Schilderswijk werd ingeschakeld om over hun ervaringen te vertellen. Het team heeft inmiddels ook afspraken met de politie gemaakt en zij wil nu werken aan meer samenwerking met jongeren.

Zorg in een multiculturele Woonzorgzone

De lerende Woonzorgzone

Zo lang mogelijk zelfstandig in de eigen woning kunnen blijven wonen, is het uitgangspunt van de zorg voor alle ouder wordende en eventueel hulpbehoevende inwoners van Moerwijk.

Uit onderzoek van Stichting BOOG naar de situatie van oudere migranten is gebleken dat het stadsdeel Escamp nog niet berekend is op de groep allochtonen die over een jaar of zes op zorg aangewezen zal zijn. De meeste beroepskrachten geven aan, dat problemen zullen ontstaan wanneer zij zich de komende jaren hier niet op voorbereiden. Ook Moerwijk moet rekening houden met deze nieuwe groep 'zorgvragers'.

Een aantal knelpunten is bekend, zoals de wijze van informatieverstrekking: schriftelijke uitnodigingen bereiken (onbedoeld) voornamelijk de autochtone ouderen. Ook de noodzaak tot spreken in het openbaar kan een barrière zijn, omdat allochtone ouderen vaak het Nederlands onvoldoende beheersen.

Oudere allochtone vrouwen nemen in deze een bijzondere positie in. Na het overlijden van de echtgenoot hebben zij het dikwijls moeilijk omdat zij de weg niet weten of de zorg die zij nodig hebben niet op durven te eisen.

Allochtone ouderen zullen dus op andere manieren bij de Woonzorgzone moeten worden betrokken. Dit kan door middel van een persoonlijke benadering, mondelinge informatieverstrekking en het inschakelen van intermediairs.

Om te achterhalen wat de zorgbehoefte van de allochtone ouderen is, moet worden samengewerkt met organisaties die al voeling met deze doelgroep hebben. Gedacht kan worden aan de migrantenorganisaties in Escamp, de Stichting Welzijn Escamp (ouderen- en volwassenenwerk), de Mondriaan Onderwijs Groep en het STIOM.

Op dit moment ontstaan ook woongroepen gebaseerd op etniciteit, waarin oudere allochtonen samenleven met mensen uit de eigen culturele of etnische groep. Bij een deel van de allochtone ouderen blijkt een behoefte te bestaan om oud te worden binnen de eigen groep. Deze woongroepen kunnen wellicht ook een rol spelen in het geven

van informatie over de zorgbehoefte van allochtone ouderen aan organisaties in de woonzorgzone.

Professionele organisaties moeten beleid ontwikkelen en implementeren om de nieuwe groep ouderen de benodigde zorg te kunnen bieden. Binnen dit beleid moet aandacht zijn voor zaken als zorg aan huis, de woonsituatie, mobiliteit, sociale veiligheid en het voorkomen van eenzaamheid.

Bron: 'De oude dag van mensen die van ver komen', Stichting BOOG, M. Achahboun, 2003

Discussiecafé met allochtone vrouwen over Zorg en Culturele verschillen

In de introductie wordt gesproken over Moerwijk als woonzorgzone, een wijk waar mensen zelfstandig kunnen wonen en de zorg kunnen ontvangen die zij nodig hebben.

De vraag wordt gesteld: wat is een zorgcentrum? In het begin weten de vrouwen niet wat hiermee wordt bedoeld. Eén vrouw weet te vertellen dat dit een bejaardenhuis is. De vrouwen vertellen verder dat je als kind of als familielid voor de ouderen zorgt. Ze zullen ouderen niet gauw naar het bejaardenhuis willen sturen. Een Marokkaanse vertelt dat er in Marokko ook bejaardenhuizen zijn, maar ouderen gaan daar alleen heen als ze geen kinderen (meer) hebben. Er zijn daarom niet zoveel bejaardenhuizen in Marokko. In Bangladesh zorg je zelf voor je ouders, daar heb je geen bejaardenhuizen. Dat geldt ook voor Somalië. In Koerdistan en Turkije heb je alleen bejaardenhuizen voor ouderen die arm zijn en geen kinderen hebben. Een Irakese vrouw vertelt dat er één bejaardenhuis in Bagdad staat, maar daar is het niet hygiënisch en er wordt niet goed voor de mensen gezorgd. Een Marokkaanse vrouw weet dat de bejaardenhuizen in Marokko wel goed zijn. Op de Fuji eilanden zijn geen bejaardenhuizen, daar zorgen mensen – familie en dorpelingen – voor elkaar.

De vraag wordt gesteld of de vrouwen bekend zijn met thuiszorg. Een aantal vrouwen denkt in eerste instantie aan kraamhulp en niet zozeer aan zorg thuis voor ouderen, om hen te ondersteunen om langer zelfstandig thuis te kunnen blijven wonen. Een vrouw geeft aan dat ze in de thuiszorg werkt. Ze doet huishoudelijk werk. Er ontstaat een discussie over het verschil tussen huishulp (huishoudelijk werk) en thuiszorg (persoonlijke verzorging).

Thuiszorg doet nog meer, bijvoorbeeld het uitlenen van hulpmiddelen. Een vrijwilligerster vraagt de vrouwen wat ze doen als ze hun been breken. Een vrouw zegt: 'dan heb je een stok nodig'. Velen denken dat je krukken zelf moet aanschaffen. Het gesprek gaat verder over hulpmiddelen en over aanpassingen in huis. Er wordt uitgelegd hoe de WVG werkt. Iemand heeft een foldertje van de WVG bij zich. Dit wordt gekopieerd en aan de vrouwen uitgedeeld.

Nederland is een land vol formulieren en regeltjes. Een vrouw geeft aan graag hulp te willen hebben bij het invullen van formulieren. Ze probeert de formulieren te lezen en als ze een woord niet begrijpt dan

zoekt ze dat op in het woordenboek, maar dan nog begrijpt ze niet altijd wat er wordt gevraagd. De vrouwen worden geïnformeerd over de mogelijkheden die er zijn. Ze kunnen met vragen bijvoorbeeld terecht bij het Servicepunt op Heeswijkplein 78. Daar kunnen mensen met allerlei vragen naar toe. De hulp is gratis. Een aantal vrouwen vraagt om het adres. Een vrijwilligster heeft het adres voor de vrouwen gekopieerd en deelt het ter plekke uit.

Op de vraag of iedereen een huisarts heeft wordt instemmend gereageerd. Sommigen hebben een vrouwelijke huisarts, maar niet allemaal. De vrouwen geven aan liever door een vrouw te worden verzorgd als ze ziek of oud worden, vooral als er lichamelijk contact moet zijn of als er gesproken moet worden over specifieke vrouwendingen. Eigenlijk geldt dit voor veel vrouwen ongeacht religieuze of culturele achtergrond. Je kunt altijd wel proberen een vrouwelijke arts of verzorgster te vinden, maar helaas lukt dat niet altijd. Soms heb je de keuze niet. 'Dan leg je je daar bij neer'.

Hoe ziet u uw oude dag, hier in Nederland of in het land waar u vandaan komt? Eén vrouw zegt later graag weer naar Marokko terug te willen keren. Als dit niet mogelijk is zorgen haar kinderen voor haar, maar ze begrijpt dat zij ook een eigen leven hebben. Als ze moeten werken of studeren dan kiest zij voor een bejaardenhuis. Ook andere vrouwen geven aan dat de tijden zijn veranderd. Het zou wel fijn zijn als er een bejaardenhuis voor moslims zou worden opgericht in Den Haag.

Het was een goede bijeenkomst. De vrouwen blijken niet allemaal over de informatie te beschikken die ze nodig hebben. Een folder alleen is vaak niet voldoende. Een bijeenkomst als deze is dan een goede manier om informatie over te dragen. De vrouwen vertellen alles aan elkaar door, ook buiten de bijeenkomst. Ook hebben ze een afspraak gemaakt met zorgcentrum Waterhof om met groepjes allochtone vrouwen een rondleiding daar te krijgen.

